

2 maart 2025

Op het wereldtoneel zagen we de afgelopen dagen wat er gebeurt als landen rechtvaardigheid aan de kant schuiven en zich alleen laten leiden door eigenbelang en streven naar macht. Maar ook in ons eigen land werd de afgelopen jaren rechtvaardigheid aan de kant geschoven. Bij de behandeling van de vrouwen die terugkeerden uit Syrië liet onze regering zich vooral leiden door de wraakzucht van rechtse politici. Gelukkig begint nu het besef te dagen dat deze vrouwen ten onrechte veroordeeld zijn voor terrorisme, en dat ze jarenlang op zeer onrechtvaardige wijze gestraft zijn op de terroristenafdeling.

Terroristenafdeling Zwolle opgeheven

Op 7 februari kwam het verheugend nieuws dat de terroristen afdeling (TA) in Zwolle was opgeheven. De afgelopen maanden moesten veroordeelde misdadigers elders in Nederland eerder worden vrijgelaten vanwege een schrijnend tekort aan cellen en bewakers. Onder die omstandigheden was het onverkooptbaar dat er op de terroristenafdeling in Zwolle nog slechts 3 van de 20 cellen gebruikt werden. Meteen na het opheffen van de TA status van deze afdeling werden ook andere vrouwelijke gedetineerden naar deze afdeling overgebracht.

Een tweede mogelijke reden voor de opheffing van de Zwolse TA was de groeiende kritiek op dit systeem vanuit diverse overheidsdiensten en wetenschappelijke instellingen (zie mijn boek '[Verloren Dochters](#)' hoofdstuk 5). Een week vóór de opheffing van de Zwolse TA was er nog een rapport uitgebracht door de Leidse Universiteit over de sociale veiligheid in vrouwengevangenissen in Nederland. Hierin werd met name de Zwolse TA bekritiseerd (zie onder).

En tenslotte moet het voor iedereen intussen wel duidelijk geworden zijn dat de TA in Zwolle op onwettige wijze gebruikt werd voor het extra straffen van de gedetineerde vrouwen. Er was bij de gedetineerden geen sprake van verspreiding van jihadistisch gedachtegoed, maar in hun geval werd de TA alleen gebruikt om hun straf te verzwaren. Dit was in flagrante strijd met de Nederlandse wet die voorschrijft dat gedetineerden naast hun vrijheidsstraf niet aan extra straffen onderworpen mogen worden (artikel 2.3 van de Penitentiaire Beginselenwet). Steeds duidelijker werd het dat de vrouwen, die bij hun terugkeer uit Syrië al sterk getraumatiseerd waren, door hun verblijf op de TA verdere psychische schade opliepen, en dat ze hiervoor in de toekomst de Nederlandse staat aansprakelijk konden gaan stellen.

Rapport over vrouwengevangenissen van de Leidse Universiteit

De sluiting van de TA in Zwolle viel bijna samen met de publicatie van [een rapport van de Leidse Universiteit](#) over de vrouwengevangenissen in Nederland. Het rapport van 222 pagina's gaat over de sociale veiligheid in de drie vrouwengevangenissen in Nederland. Een speciaal hoofdstuk (17) is gewijd aan de TA in Zwolle. Hier wordt geconstateerd dat "zowel medewerkers als gedetineerden overbeveiliging ervaren. Dat wil zeggen dat de mate van beveiliging niet in verhouding staat tot het mogelijk risico en gevaar van de gedetineerden. De onderlinge verhouding tussen bewakers en gedetineerden wordt veelal gekenmerkt door wantrouwen. Gedetineerde vrouwen weten dat ze worden geobserveerd en dat er over hun gedrag en uitspraken wordt gerapporteerd. De vrouwen worden soms door medewerkers en gedetineerden van andere afdelingen 'terroristen' genoemd".

Hoewel het rapport een aantal belangrijke zaken benoemt, blijven andere aspecten buiten beschouwing. Om te beginnen het feit dat de vrouwen vanuit de Syrische kampen rechtstreeks op de TA werden geplaatst, waar zij het eerste halfjaar niet behandeld werden voor de trauma's die zij in Syrië hadden opgelopen. Verder wordt niet gesproken over het gemis van de kinderen; een gemis dat bij juist deze vrouwen extra sterk was vanwege de hechte band die zij met hun kinderen hadden opgebouwd in het kamp. De vraag of de plaatsing van de vrouwen op de TA juridisch wel gerechtvaardigd was, komt ook niet aan de orde. Dit komt waarschijnlijk doordat het onderzoek werd uitgevoerd in opdracht van de Dienst Justitiële Inrichtingen, de dienst die besloten had de vrouwen te plaatsen op de TA.

Meer vrijspraken in hoger beroep

Drie van de vier vrouwen bij wie het hoger beroep de afgelopen maanden door het gerechtshof in Den Haag werd behandeld, werden door het hof vrijgesproken van terrorisme. Het hof oordeelde dat alleen het verblijf in IS-gebied niet beschouwd kon worden als lidmaatschap van IS, en ook dat het voeren van een gemeenschappelijke huishouding met een IS-strijder niet gelijkgesteld kon worden met het voorbereiden van terroristische misdrijven. Een volstrekt logische conclusie natuurlijk, maar wel een trendbreuk met de eerdere vonnissen van de rechtbank. Het OM is in alle gevallen in cassatie gegaan, dus de betreffende vrouwen worden nog steeds bedreigd met het afnemen van hun Nederlanderschap. Ook kunnen zij nog steeds geen VOG krijgen. Het feit dat het OM in cassatie gaat, houdt waarschijnlijk verband met het politieke karakter van de vervolging van de vrouwen. De rechtse partijen in de Kamer hebben er steeds op aangedrongen dat *alle* uitgereisde vrouwen voor terrorisme veroordeeld zouden worden, ongeacht wat zij in werkelijkheid gedaan hadden. En aangezien de rechtse partijen nog steeds de meerderheid hebben in de Kamer, houdt de regering vast aan dit beleid, en laat zij tegen beter weten in de vervolging van de vrouwen voortzetten.

Adviesbureau NTA opnieuw in opspraak

Bij de veroordeling van de teruggekeerde vrouwen wegens terrorisme wordt door de rechtbank altijd gebruik gemaakt van het advies van het bureau NTA (Nuance door Training & Advies). Dit bureau onderzoekt of de vrouwen nog radicale ideeën hebben, wat dan van invloed is op de voorwaarden die de vrouwen opgelegd krijgen in hun vonnis.

Het bureau NTA is de afgelopen jaren al meerdere keren in opspraak gekomen door de illegale aanpak van hun undercover activiteiten en de gekleurde adviezen die zij uitbrachten. Deze maand concludeerde de rechter dat de [gemeente Delft](#) grondrechten van moslims schond door onderzoeksresultaten van NTA te delen met de AIVD. Het bureau kwam al eerder in opspraak door het uitvoeren van [undercover operaties in een tiental andere gemeenten](#).

Het NTA is een commercieel bureau dat nauwe banden heeft met de NCTV. In mijn boek 'Verloren dochters' beschrijf ik hoe de NCTV jarenlang de vrouwen die naar Syrië waren vertrokken als extra gevaarlijk afschilderde om de regering een excuus te geven hen niet terug te hoeven halen. Wanneer de NCTV binnen Nederland het commerciële bureau NTA inzet om gegevens te verzamelen over radicalisering in moskeeën, weet het bureau wat er van hen verwacht wordt, en komt het met belastende rapporten. Hetzelfde geldt uiteraard wanneer het NTA door de rechtbank wordt gebruikt om te adviseren over radicale ideeën bij teruggekeerde vrouwen.

Voor een eerlijke beoordeling van de mate van radicalisering bij teruggekeerde vrouwen zou de rechtbank neutrale onderzoekers moeten inschakelen, en niet een commercieel bureau dat er een belang bij heeft om het gevaar van de vrouwen te overdrijven.

Religie is in de meeste gevallen *geen* beletsel voor teruggave kinderen aan moeders

In mijn vorige nieuwsbrief schreef ik dat de religieuze overtuiging van de moeders kennelijk een rol speelde bij het terugkrijgen van hun kinderen. Ik had van een drietal moeders gehoord dat zij ervan overtuigd waren dat ze hun kinderen eerder terug zouden krijgen van Jeugdzorg wanneer ze openlijk afstand namen van de islam. Intussen hoor ik van vijf andere moeders dat dit bij hen niet het geval was, en dat zij alleen maar positieve ervaringen hebben met Jeugdzorg. Ik moet mijn opmerking uit de vorige nieuwsbrief dus nuanceren. Het is verheugend dat er ook gevallen zijn waarbij de moeders zich positief uitlaten over Jeugdzorg.

Waarschijnlijk verschilt de houding van Jeugdzorg van geval tot geval, en is hij afhankelijk van zowel de betreffende begeleider als van de moeder. De ene begeleider ziet beter het verschil tussen islam en terrorisme dan de andere, en maakt zich minder zorgen over het feit dat de moeder nog overtuigd moslima is. Maar het blijft natuurlijk een feit dat Jeugdzorg voorzichtig is met het teruggeven van de kinderen omdat de moeders veroordeeld zijn voor terrorisme, en dat hierdoor overal rode lampjes gaan branden bij overheidsinstanties.

Tegelijk hebben veel moeders door hun verblijf op de TA een sterk wantrouwen ontwikkeld tegenover de overheid. Door hun jarenlange vernedering en het totale gebrek aan privacy op de TA vertrouwen ze niemand meer bij de overheid. Dit maakt het voor hen moeilijk om te geloven dat de overheid nu ineens wél probeert om hen te helpen. Het feit dat sommige moeders na een jaar hun kinderen nog steeds niet terug hebben, maakt het voor hen moeilijk om te geloven dat Jeugdzorg oprecht zijn best doet om de kinderen terug te geven.

Problemen bij Jeugdzorg niet bevorderlijk voor vertrouwen moeders in de overheid

Afgelopen maand kwam Jeugdzorg enkele malen negatief in het nieuws, en dit was natuurlijk niet geruststellend voor de moeders die hun kinderen nog steeds niet hebben teruggekregen van deze organisatie. Uit een [onderzoek van de Leidse Universiteit](#) bleek dat de meeste uithuisgeplaatste kinderen uiteindelijk niet terugkeren naar hun ouders. Dit ging over alle uithuisgeplaatste kinderen in Nederland; niet specifiek over die van de vrouwen die terugkeerden uit Syrië. Van de tien kinderen die gedwongen uit huis werden geplaatst, gingen er slechts vier later weer terug naar hun ouders. Jeugdbeschermers verklaarden soms niet aan terugplaatsing te kunnen werken door een gebrek aan capaciteit. Veel betrokken ouders hadden de indruk dat jeugdbescherming niet alles op alles zet om de kinderen weer terug te geven.

De conclusies van de Leidse Universiteit zijn verontrustend voor moeders die terugkeerden uit Syrië en waarvan de kinderen ook werden afgenomen door de Raad van de Kinderbescherming. Zij moeten na hun vrijlating soms meer dan een jaar wachten voordat ze hun kinderen volledig terugkrijgen. Dit is voor hen extra pijnlijk omdat zij altijd juist erg goed voor hun kinderen hebben gezorgd. Het afnemen van de kinderen gebeurde in hun geval alleen omdat de overheid het nodig vond de moeders enkele jaren op te sluiten op de terroristenafdeling; niet omdat zij zelf niet goed voor hun kinderen hadden gezorgd. De kinderen, die al sterk getraumatiseerd raakten door de

scheiding van de moeders tijdens hun detentie, komen nog verder in de problemen wanneer ze niet terug mogen naar hun moeder wanneer die eindelijk vrij is.

Kinderen in Koerdische detentiekampen groeien op tot nieuwe jihadisten

Het TV programma EenVandaag bracht een [zorgwekkende documentaire](#) over de (buitenlandse) vrouwen en kinderen die nu nog steeds verblijven in kamp al-Hol. Door hun isolement radicaliseren de vrouwen daar steeds verder, en ook de kinderen groeien op in een sfeer van haat en wrok. Voor buitenlandse journalisten is het nu levensgevaarlijk om de kampen te bezoeken. Dat was zes jaar geleden heel anders toen advocaat Seebregts een kijkje nam in al-Hol en van daaruit rapporteerde dat alles daar veilig was. De huidige situatie is ontstaan doordat Westerse landen nog steeds weigeren hun burgers terug te halen. Ook Nederland weigerde dat tot enkele jaren geleden. Dat de meeste Nederlandse vrouwen en kinderen uiteindelijk toch werden teruggehaald, was geen verdienste van de Nederlandse regering. Het waren de advocaten van de vrouwen en de rechters die onze regering daartoe dwongen, zeer tot ongenoegen van rechtse politici.

Voor meer nieuws van de afgelopen maand, zie de webpagina "[Laatste Nieuws](#)"

Deze Nieuwsbrief wordt maandelijks toegezonden aan alle mensen die zich hebben aangemeld als lid of sympathisant van het Platform Kinderen terug uit het Kalifaat. Mocht u geen prijs meer stellen op toezending van deze nieuwsbrief dan kunt u zich afmelden bij adcorten@gmail.com